

Література

1. Кузьміна О.М., Горovenko O.O. Планування розвитку управлінських інформаційних систем // «Young Scientist». — № 12 (15), december, 2014. — С. 175—178. — Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2014/12/41.pdf>
2. Мельниченко С., Єсінова К. Інтернет-технології в діяльності туристичних підприємств // Вісник КНТЕУ. — 2010. — №6. — С. 35—47. — Режим доступу: <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2010/06/5.pdf>
3. Мехович С. А., Розпутько Ю. М. Розвиток інформаційних технологій управління підприємством при реалізації принципів реінжинірингу бізнес-процесів / С.А. Мехович, Ю.М. Розпутько // Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Сер.: Технічний прогрес та ефективність виробництва. — 2013. — № 66. — С. 122—128. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vspitp_2013_66_21.pdf
4. Таранюк, Л.М. Інформаційні технології в реінжинірингу бізнес-процесів промислових підприємств / Л.М. Таранюк, І.О. Білан // Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 24-26 квітня 2013 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. — Суми: СумДУ, 2013. — Т. 3. — С. 228—230. — Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/33384>

УДК 338.1

Наталія МОСКАЛЮК *

ГЛОБАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

ГЛОБАЛЬНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ВЫЗОВЫ И ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ УКРАИНСКОЙ ЭКОНОМИКИ

THE WORLD ECONOMY GLOBAL CHALLENGES AND PARTICULARITIES OF THE UKRAINIAN ECONOMIC DEVELOPMENT

Анотація. У тезах проаналізовано глобальні виклики світової економіки, визначено фактори впливу на розвиток як світової економіки, так і національної економіки та надано пропозиції щодо забезпечення відновлювального економічного зростання в Україні.

Анотация. В тезисах проанализированы глобальные вызовы мировой экономики, определены факторы, влияющие на развитие, как мировой экономики, так и национальной экономики и сформулированы предложения для обеспечения восстановительного экономического роста в Украине.

Abstract. The global challenges of the world economy are analyzed, the factors influencing the development as the world economy, as well as the national economy are determined and provided suggestions for reducing ensure economic growth in Ukraine in the thesis.

Пошук шляхів виходу економіки України з кризового стану та забезпечення стійкого економічного зростання потребує визначення впливу глобальних викликів світової економіки та виявлення її сучасних тенденцій розвитку, які безперечно відчутно коригуватимуть подальший розвиток національних економік. Тому дослідження проблематики сучасних глобальних викликів економічного розвитку є *актуальним*, як у світовому, так і в національному вимірі.

Через шість років після затяжної економічної кризи світова економіка почала поступово виходити з глибокої рецесії. Найкращі показники економічного зростання демонструють США та Великобританія. Повільніше зростають економіки країн Єврозони та Японія. Причинами зниження темпів зростання для інших країн є широкий спектр факторів, починаючи від падіння цін на світових ринках на енергоресурси, зокрема, нафту та газ і закінчуючи швидким зростанням кредиту в попередні роки та певною політичною, соціальною нестабільністю.

Економіка України відчула вплив не лише цих глобальних викликів, але й отримала негативний кумулятивний ефект у вигляді зростання темпів інфляції. Ризики погіршення стану розвитку для світової економіки за оцінкою експертів Міжнародного валютного фонду набули вираженіших ознак. Тому МВФ погіршив прогноз зростання світового ВВП на 2015 та 2016 роки з липневих 3,3 % до 3,1 %, а на наступний рік з 3,8 % до 3,6 %.

* **МОСКАЛЮК Наталія Петрівна / Наталія МОСКАЛЮК / Nataliya MOSKALYUK** - к.е.н., доцент кафедри макроекономіки та державного управління, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ, e-mail:

Обумовлено це рядом факторів, які впливають на сучасний розвиток світової економіки. Найпотужнішими є такі:

- трансформація економіки Китаю з відповідним послабленням росту в короткостроковій перспективі;
- падінням цін на сировинні товари на світових біржах;
- нормалізація грошово-кредитної політики США.

У Китаї прогнозується подальше поступове уповільнення зростання. Це слугує зовнішнім фактором погіршення перспектив для експорту біржових товарів, оскільки падіння ціни на метал було викликане нестабільним світовим попитом, на який вплинуло зниження інвестиційної та виробничої активності Китаю. Економіка цієї країни потребувала раніше більших обсягів біржових товарів, оскільки демонструвала стійку тенденцію інвестиційного зростання. В умовах трансформації своєї економіки Китай не потребуватиме значної кількості сировинних товарів, що може скоротити український експорт цієї продукції та негативно вплинути на національне сальдо чистого експорту в цілому.

Падіння ціни на нафту на світових ринках для економіки України призвело до падіння цінового тиску та зменшило зовнішні ризики залежності від країн імпортерів цієї сировини, зокрема Росії. Загалом, це полегшило навантаження на грошово-кредитну політику, яку проводить Національний банк в Україні. Проте, в результаті погіршення стану на ринку світових біржових товарів цей позитивний вплив нейтралізується падінням експортних цін на метал і призводить до поступового зниження валютних курсів.

Налаштування нафтового ринку до умов перевиробництва і відновлення цін потребуватиме більше часу, ніж очікувалось раніше. Середньорічна ціна нафти може піднятися з 52 дол. США за барель у 2015 році до 55 дол. США за барель у 2016 році (раніше у липні очікувалось зростання ціни до 59 дол. США за барель).

Починаючи з середини серпня 2015 року особливо різко впали ціни на багато інших біржових товарів, зокрема на метали. У короткостроковій перспективі ціни на ці сировинні товари продовжатимуть стабілізуватися на низькому рівні.

Порівняно з минулим роком, очікується прискорення зростання в країнах з розвинутою ринковою економікою. В країнах, де формується ринок, і в країнах, що розвиваються, ділова активність продовжуватиме погіршуватись, головним чином, унаслідок погіршення перспектив на сировинних ринках і зниження експортних потоків. Так, в умовах падіння ціни на біржові товари, зростання потоків відпливу капіталу з національних економік, відповідно падіння валютного курсу, а також посилення волатильності фінансових ринків збільшуватиме ризики погіршення перспектив подальшого розвитку слаборозвинутих з ринковою економікою країн, до яких можна віднести й Україну. Загальні темпи світового зростання за оцінками МВФ залишаються помірними.

У складних умовах, що склалися для економіки України зниження вразливості від зовнішніх викликів і загроз може бути пом'якшено проведенням структурних змін не тільки в цілому економіці країни, але й змін у структурі зовнішньоекономічної діяльності. Так, експортні позиції українських товарів повинні почати переорієнтовуватися на кінцеву продукцію, а не на біржові товари. Україна повинна продовжувати шукати своє місце на глобальних ринках, зокрема, на аграрному. Країна потребує кардинального переходу від участі на світових ринках у глобальних сировинних системах до формування зв'язків у міжрегіональних виробничих мережах.

Таким чином, з урахуванням останніх тенденцій розвитку світової економіки та її глобальних викликів слід констатувати, що в найближчій перспективі темпи розвитку можуть бути вищими в країнах з розвинутою економікою порівняно з їх нещодавнім минулим. Проте, ці показники економічного розвитку скоріше можуть бути нижчими ніж у менш розвинутих країнах і таких, що розвиваються.

Вірогідність слабкого відновлювального зростання національної економіки в 2016 році посилюється значним падінням курсу національної валюти, що негативно впливає на збалансованість платіжного балансу країни.

Негативні очікування бізнесу також можуть уповільнювати економічне зростання України, оскільки падіння сукупного попиту додатково обмежує подальше інвестування.

Загалом, у світовій економіці все ще переважатимуть тенденції уповільненого зростання, хоча в окремих країнах він дещо пришвидшиться. Економіка ж України відчує слабке відновлювальне зростання ВВП до 2 % у 2016 році за умови утримування стабілізації на валютних ринках і послаблення інфляційного тиску на сукупний попит